

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Planering och utveckling
plan@habo.se

Håbo kommuns remissvar Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037 (LI2023/02737)

Sammanfattning

Håbo kommun anser det positivt att vissa bakomliggande planeringsprocesser ses över för att göra hela processen mer flexibel. Kommunen förespråkar alternativet om höjd ram med 20% då det är det enda presenterade alternativet som tar höjd för att återta eftersatt underhåll men även tillgängliggör medel för investering. Kommunen ser till det egna behovet av investering i infrastruktur för väg, järnväg och sjöfart och de medel som finns att tillgå för detta inom nationell plan.

Bakgrund

Trafikverket har skrivit fram vägledande inriktningsunderlag för den nationella transportinfrastrukturplanen (nationell plan). Dessa tar hänsyn till egna riktlinjer och arbetssätt men även EU:s och nationella mål.

Inriktningsplaneringen utgör det första steget mot en ny nationell plan och länsplaner, och syftar till att ge ett underlag till regeringens infrastrukturproposition. Vägledande för inriktningsunderlaget är ett trafikslagsövergripande förhållningssätt, fyrstegsprincipen samt de transportpolitiska principerna.

Inriktningsunderlaget bygger på regeringens och EU:s mål, inriktningar och beslutade strategier och bedömningar av den långsiktiga utvecklingen av en rad omvärldsfaktorer, till exempel ekonomi, demografi och teknisk utveckling. – från rapporten Inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037.

Trafikverket presenterar den nuvarande ramen (959 miljarder) som nollalternativ och 4 olika alternativa nivåer, -20% till +20%. Majoriteten av medlen ligger till upprätthållandet av befintlig funktion för väg och järnväg samt pågående/bundna investeringar. Endast i alternativet med 20% höjd ram kan alla investeringar i befintlig plan genomföras i planerad takt samtidigt som det finns utrymme för att ta nya investeringar och öka anlagen till ett fåtal andra potter (exempelvis trimningsåtgärder, länsplaner, återtagande av eftersatt underhåll).

Synpunkter

Håbo kommun ser positivt på att se över planeringsprocessen inklusive ”lagt kort ligger”-principen för att göra hela processen mer flexibel samt kostnadsuppskattningar mer verklighetstroga och styrande. Även en eventuell inkludering av mer mjuka åtgärder i planeringsprocessens utvärderingsskede torde leda till en bättre måluppfyllnad, så som motiveras. Ett medskick till detta är också att tidiga åtgärder behöver ta höjd för långsiktig planering i utredningsskeden som exempelvis åtgärdsvalsstudier.

Det som den lilla kommunen upplever sig ha mer inflytande över är delvis inom länsplaner (framför allt statlig medfinansiering) där konkurrensen är mindre och mer lokalt betingad men även Stadsmiljöavtal. Det är då synd att medlen till dessa minskas eller het fasas ut. Kommunen ser det som önskvärt att dessa medel som ”värst” ligger kvar på samma nivå och i bästa fall kan ökas.

Det skulle vara beklagligt om ramen sattes utan tillräckliga medel för att underhålla befintlig funktionalitet och/eller återta det underhåll som är eftersatt. Håbo förespråkar därmed alternativet med 20% höjd ram. De fördelar som Trafikverket presenterar i form av bland annat samhällsnytta och klimatvinster anser kommunen borde vara vägledande i vilken ram som väljs.

Kommunen ser, inom direkt närtid, stora investeringsbehov inom olika sektorer:

Väginfrastruktur – Med fokus på trafikplatser längs europaväg E18. Bland annat ett stort behov av att förstärka befintliga trafikplatser för att anpassa till befintlig och förändrad samhällsutveckling. Utpekade samhällskritiska funktioner i form av livsmedels- respektive VVS-lager ligger belägna i norra Bålsta vilket motiverar god och förlitlig tillgänglighet.

I västra delen av kommunen vid den tredje största tätorten finns det stort behov av en ny trafikplats för att ansluta till bostadsområdet.

Det finns även behov av gång/cykelinfrastruktur längs statliga vägar på landsbygden.

Järnvägsinfrastruktur – Det pågår utredning om kvartstrafik till Bålsta vilket kan komma att kräva investeringar i vändspår. I den utredningen har kommunen även spelat in behovet av en till station med syfte att tjäna de samhällskritiska verksamheterna i norr men även möjliggöra för utsocknes pendlare mot Stockholm. Detta finns även med i regionens långsiktiga planer för persontågsutvecklingen.

Sjöfart – I kommunens översiktsplan återfinns en potentiell koppling via vattnet mot Knivsta för att förenkla resor mellan Bålsta och Uppsala, bland annat.

Det är kommunens ambition att spela in de infrastrukturbehov som ses nödvändiga för att klara av detta till länsplan eller nationell plan.

Ställningstagande

Håbo kommun ställer sig positiva till förslag om 20% höjd ram.